

Lederpanel – runde 9

Ledelse af videnmedarbejdere

Resumé

Denne undersøgelse har 2 temaer: klimaledelse og sommerferie.

Klimaforandringer er efterhånden på alles læber og det påvirker virksomhedernes dagligdag. Vi har derfor spurgt ingeniørlederne om, hvad de mener klimaforandringerne betyder for deres arbejdsplads.

Når ingeniøren går på sommerferie er det kendt, at han/hun generelt er dårlig til at holde helt fri. Vi vil gerne se, om det stadig gælder og om ingeniørlederne får koblet helt af i deres ferie.

Konklusioner

- Klimapåvirkninger har stor indflydelse på virksomhedens image
- Klimaudfordringerne er blevet en del af ledelsesstrategien
- Klimaforandringer er rykket op på topchefens dagsorden
- Fokus på klima påvirker bundlinjen positivt
- Arbejdsnarkomaner holder ikke lang sommerferie
- 2 ud af 3 er tilgængelig for arbejdspladsen i deres ferie
- Ingeniørledere har stor tillid til deres medarbejdere

Klimaledelse

Debatten om klimaforandringer er kommet for at blive, det tvivler de fleste nok ikke på. I dag handler det ikke bare om mindre energiforbrug i produktionen – der skal tænkes *cleantech* i alle mulige processer. Cleantech sætter fokus på at minimere energi- og råstofforbrug i produktionen.

Det viser sig også, at klima har indflydelse på ingeniørlederens syn på virksomheder.

Hvor stor betydning har en virksomheds/organisations påvirkning af klimaet, for dit syn på dens samlede image?

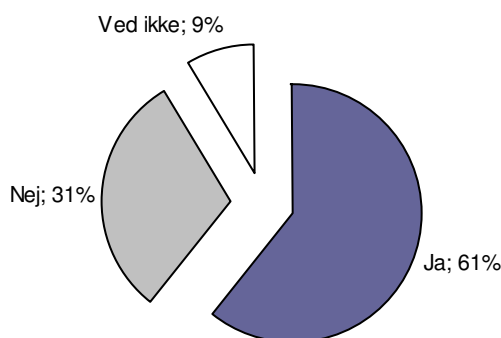
Klimapåvirkninger har stor indflydelse på virksomhedens image.

	Respondenter	Procent
Meget stor betydning	43	9%
Stor betydning	167	33%
Nogen betydning	202	40%
Lille betydning	62	12%
Meget lille betydning	32	6%
I alt	506	100%

Således mener 42 pct. af ingeniørlederne at klimapåvirkninger har meget stor eller stor betydning for deres syn på virksomhedens image. Ligeledes har de fleste af virksomhederne, hvor ingeniørerne arbejder, fokus på klima.

Har din arbejdsplads fokus på klima?

Arbejdspladserne har fokus på klima

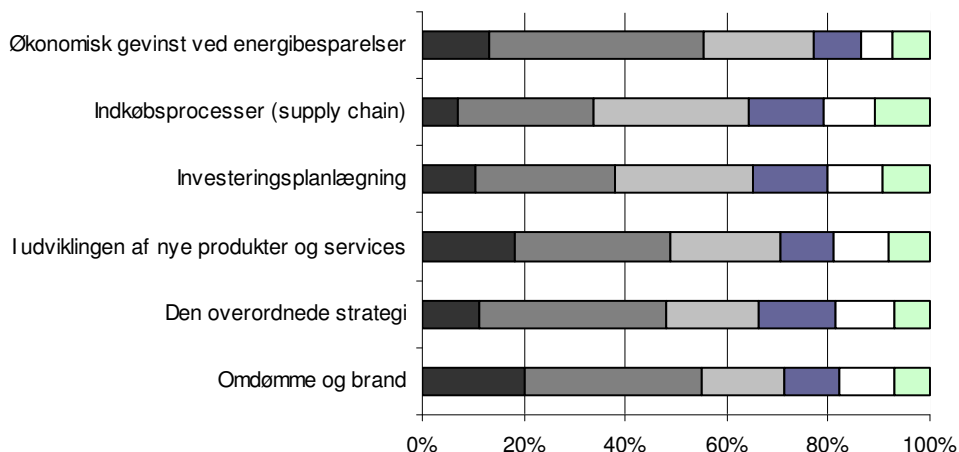

Ifølge ingeniørlederne er klimaforandringerne vigtige i relation til økonomiske gevinster ved energibesparelser, og så betyder klimaforandringerne meget i forhold til virksomhedens omdømme og brand.

Hvor vigtig er klimaforandringerne for din arbejdsplads i relation til følgende områder?

Klimaudfordringerne er blevet en del af ledelsesstrategien

■ Meget vigtigt ■ Vigtigt □ Hverken eller ■ Ikke vigtigt □ Slet ikke vigtigt □ Ved ikke

Det ser også ud som, at klimaudfordringerne er vigtige i forhold til virksomhedens overordnede strategi samt i udviklingen af nye produkter og services. Klimaudfordringerne er dermed blevet en del af en intern rettet ledelsesstrategi, der går ud på at gøre virksomheden mere effektiv og lønsom.

Denne undersøgelse viser ligesom flere andre også, at beslutninger om klimaspørgsmål bliver taget af topledelsen.

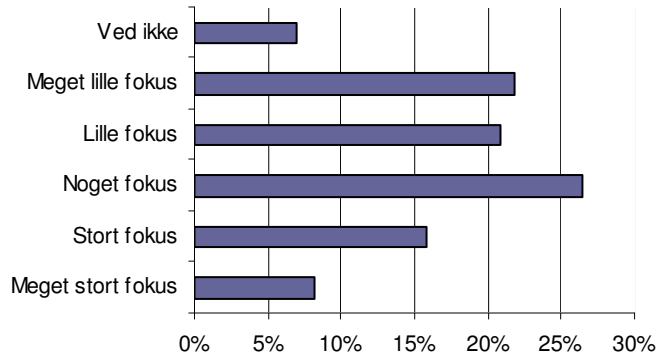
Hvor på din arbejdsplads ligger det primære ansvar for at inddrage klimaspørgsmål i beslutningerne?

Klimaforandringer er rykket op på topchefens dagsorden

	Respondenter	Procent
Toplethedelse	299	60%
Funktionsledere	50	10%
Miljøafdeling	36	7%
Virksomhedsstrateger	34	7%
Projektledere	10	2%
Kommunikationsafdelingen	2	0%
Juridiske eksperter	0	0%
Andre. Hvem?	9	2%
Ved ikke	57	12%
I alt	497	100%

Koncern-chef fra DSV siger således også til business.dk: "For fem år siden var klimaspørgsmål slet ikke på listen. I dag er det i vid udstrækning en kommerciel kendsgerning, som vi CEO'er helt konkret skal tage stilling til" (Topledere trækker i klimatøjet – business.dk).

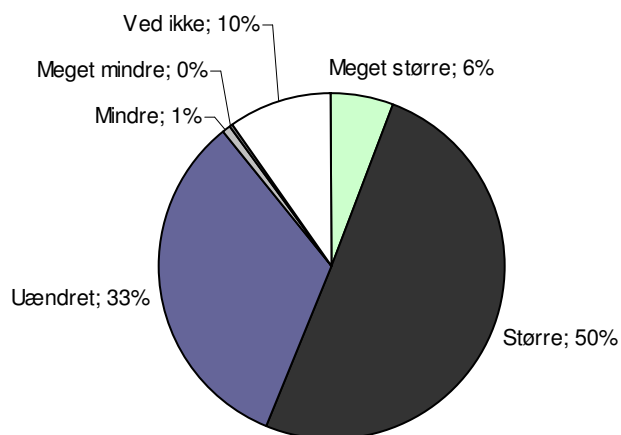
Hvor stort fokus har din egen arbejdsplads i dag på dens klimapåvirkning, som en ledelsesmæssig udfordring?

På trods af at beslutninger om klimaspørgsmål ligger hos topledelsen, så har ingeniørlederne ikke fornemmelsen af at klimapåvirkninger har det store ledelsesmæssige fokus på nuværende tidspunkt.

Vil din egen virksomheds/organisations fokus på dens klimapåvirkning udgøre en større eller mindre ledelsesmæssig udfordring om tre år?

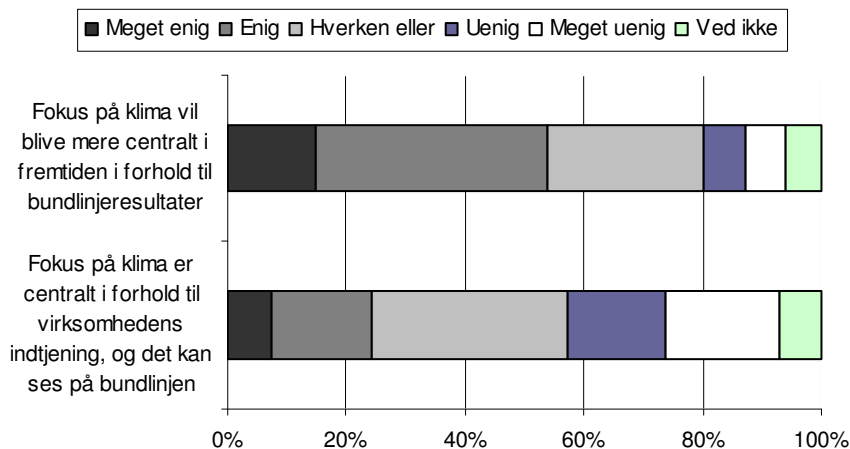
Virksomhedens klimapåvirkning vil udgøre en større ledelsesmæssig udfordring om tre år.

De er dog overbevist om, at det vil blive en større ledelsesmæssig udfordring om tre år. En fjerdedel af ingeniørlederne er meget enige eller enige i at klimaspørgsmål har indflydelse på bundlinjen. Det er dog intet i forhold til, hvor stor indflydelse ingeniørlederne forventer, at klimaspørgsmål vil få for bundlinjen på sigt. Halvdelen er meget enig eller enig i, at fokus på klima vil blive mere centralt i forhold til bundlinjen. Det tyder på, at vi ikke bare kan ignorere det store fokus på klima.

Hvor enig er du i følgende udsagn?

Fokus på klima påvirker bundlinjen positivt

Det store fokus på bundlinjen kræver, at virksomhederne kommunikerer om deres initiativer på klimaområdet. For virksomhederne kommunikationschef gælder det om at placere virksomheden i den komplicerede klimadebat og finde de budskaber, der er relevante og autentiske for virksomheden, og som bidrager til at opbygge virksomhedens image blandt dens interessenter. De vigtigste modtagere af virksomhedens klimakommunikation er ifølge ingeniørlederne nuværende og potentielle kunder. Nuværende og potentielle medarbejdere ses også for at være vigtige modtagere af virksomhedens klimakommunikation.

Hvem er de vigtigste modtagere af din virksomheds klimakommunikation?

	Respondenter	Procent
Kunder og potentielle kunder	297	70%
Medarbejdere og potentielle medarbejdere	214	51%
Offentligheden	194	46%
Samarbejdspartnere	117	28%
Politikere	110	26%
Medier	72	17%
Investorer	65	15%
NGO'er	25	6%
Andre. Hvem?	21	5%
I alt	424	100%

Begræns drømmeriet og gør klimadebatten mere konkret.

Netop fordi klimadebatten fylder så meget er der mange udfordringer for virksomhederne. Ingeniørlederne peger på, at den største udfordring er, at få kunder og politikere til handle på baggrund af det de siger. Dernæst efterspørger ingeniørlederne at drømmeriet begrænses og at klimadebatten bliver gjort mere konkret.

Hvad er din virksomheds største udfordring i forbindelse med kommunikationen af klimahensyn?

	Respondenter	Procent
At få kunder og politikere til at handle på baggrund af det de siger	130	34%
At få begrænset drømmeriet og gjort debatten mere konkret	99	26%
Manglende ressourcer	88	23%
At gøre vores teknologi eller idé let at forstå for offentligheden	86	22%
Det er svært at skille sig ud fra mængden	75	19%
At få folk til at stole på vore motiver. Vi vil ikke lave en "green wash"	71	18%
At få gjort debatten mere nuanceret	62	16%
Andre konkrete udfordringer. Hvilke?	32	8%
I alt	388	100%

Sommerferie

Ferie med familien, afstresning og ro på! Det er normalt det, der venter os når vi går på sommerferie - men ikke for alle. Når ledere med ingeniørbaggrund drager på sommerferie bliver halvdelen væk i tre sammenhængende uger, men det gælder ikke for ledere med en arbejdsuge over 60 timer.

50 pct. af lederne afholder 3 ugers sommerferie.

Hvor meget sammenhængende ferie afholder du i sommerferien?

	Respondenter	Procent
Mindre end 1 uge	5	1%
1 uge	30	7%
2 uger	145	31%
3 uger	230	50%
4 uger	49	11%
Mere end 4 uger	6	1%
I alt	465	100%

Når man ser på hvor mange timer ingeniørlederne arbejder, så sker der i forhold til længden af ferien et markant skift fra dem der arbejder under 60 timer om ugen og dem der arbejder over. 57 pct. af de der arbejder over 60 timer tager kun 2 ugers ferie.

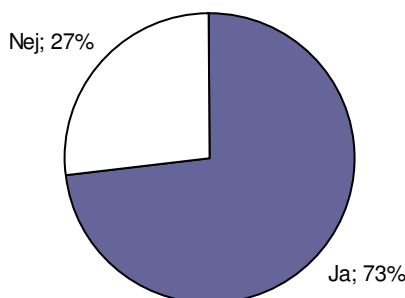
Arbejdsnarkomaner holder ikke lang sommerferie.

Hvor meget sammenhængende ferie afholder du i sommerferien? x Hvor mange timer arbejder du på en normal uge?

	< 37 t.	37-39 t.	40-44 t.	45-49 t.	50-54 t.	55-59 t.	60+ t.	I alt
Mindre end 1 uge	0%	1%	1%	1%	2%	0%	0%	1%
1 uge	0%	4%	4%	8%	13%	24%	7%	7%
2 uger	36%	30%	32%	31%	29%	12%	57%	31%
3 uger	27%	51%	51%	51%	42%	53%	36%	50%
4 uger	27%	11%	10%	9%	13%	12%	0%	11%
Mere end 4 uger	9%	3%	1%	0%	0%	0%	0%	1%
I alt	11	98	175	105	45	17	14	465

Halvdelen af ingeniørlederne holder 3 ugers ferie, og 73 pct. forventer også at nå at afholde alt deres ferie inden for ferieåret. 57 pct. af de ingeniørledere, der arbejder mere end 60 timer om ugen, forventer ikke at nå at afholde al deres ferie, og er derfor topscorer. Langt største delen af deres kollegaer, som arbejder mindre end 60 timer om ugen forventer at nå at afholde stort set al deres ferie.

Forventer du at afholde al din ferie inden for dette ferie år?

Af den fjerdedel, som ikke forventer at afholde al deres ferie indenfor ferieåret, får 51 pct. ferien overflyttet til næste ferieår. 22 pct. får hverken overflyttet eller udbetalt den overskydende ferie.

At være "på" i sommerferien

Generelt har lederes svært ved at koble helt fra i sommerferien. Dette gælder også ingeniørledere. 2 ud af 3 holder ikke helt fri, og det gælder stort set alle aldre.

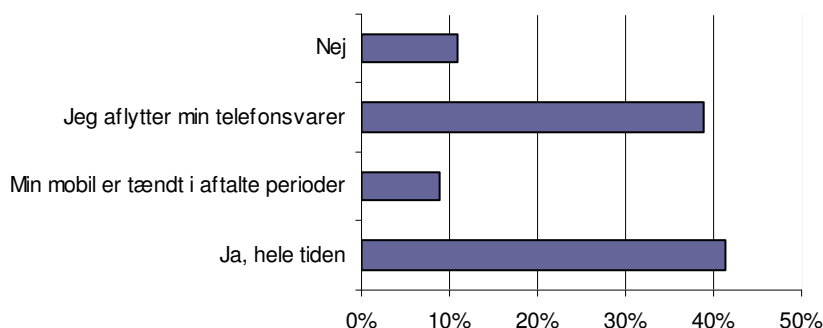
Holder du helt fri, når du har ferie? x Hvor gammel er du?

	Under 30 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+	I alt
Jeg er ofte "på"	6%	2%	6%	3%	12%	5%
Jeg er af og til "på"	50%	64%	59%	68%	53%	61%
Ja, jeg holder helt fri	44%	35%	35%	29%	35%	34%
I alt	16	116	163	120	49	464

Således er 41 pct. hele tiden tilgængelig på mobil i deres ferie, og 39 pct. aflytter deres telefonsvarer løbende.

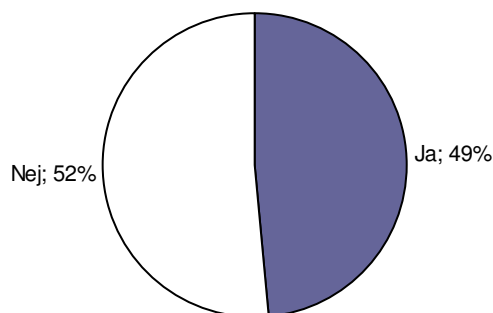
Er du tilgængelig for din arbejdsplads på mobilen i din ferie?

11 pct. er ikke tilgængelig på mobilen i ferien.

Tilgængeligheden er størst på mobilen, men der er også mange, der tjekker e-mail løbende i deres ferie. Således svarer 49 pct. ja til, at de er tilgængelige på e-mail.

Er du tilgængelig for din arbejdsplads på din e-mail i din ferie?

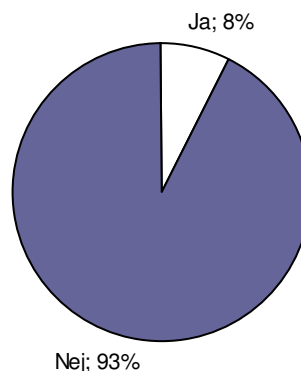

Af de ingeniørledere, som er tilgængelige på e-mail, er 48 pct. af dem online 2-3 gange om ugen og 28 pct. er online dagligt.

Hvad sker der når lederen holder sommerferie?

Når lederne skal afholde 3 ugers sommerferie, hvad sker der så med medarbejderne. Går de ned i gear eller kører de mon på i samme tempo, som til dagligt.

Har du en fornemmelse af, at dine medarbejdere laver mindre, når du holder ferie?

Hvis man skal tro ingeniørlederne selv, så tror langt hovedparten at deres medarbejdere kører videre i samme tempo. Der er således kun 8 pct. der mener, at medarbejderne laver mindre, når chefen er på ferie.

Hvordan er ledelsesbeføjelserne uddelegeret i din ferie?

	Respondenter	Procent
En leder over mig dækker ind, når jeg holder fri	83	19%
En leder på mit niveau et andet sted i virksomheden dækker ind, når jeg holder fri	153	35%
Medarbejderne arbejder uden en leder, når jeg holder fri	207	47%
I alt	443	100%

Det på trods af, at 47 pct. svarer, at medarbejderne arbejder uden leder, når lederen selv er på ferie. Ingeniørlederne har altså stor tillid til deres medarbejdere.

Metode

IDA lederforum har primo 2007 oprettet et lederpanel, som nu består af 1.091 ingeniørledere, der selv har meldt sig til panelet. Denne undersøgelse er den niende.

Ca. 40 pct. af alle ingeniører beskæftiger sig med ledelse. Det svarer til, at mere end 18.900 ingeniører er ledere. 17 pct. beskæftiger sig primært med projektledelse, mens 23 pct. beskæftiger sig med linjeledelse.

Ingeniørforeningens Lederpanel gennemfører 6 internetbaserede spørgeskemaundersøgelser om året. Emnerne og dybden i emnerne vil variere fra gang til gang. Det overordnede emne vil dog være ledelse af videnmedarbejdere.

Undersøgelsen er foretaget i perioden 20. maj – 3. juni 2008. 510 personer har deltaget i undersøgelsen, hvilket svarer til 47 procent af de 1.091 inviterede paneldeltagere.

Kildehenvisning: Ingeniørforeningens Lederpanel, IDA-leaderforum, juni 2008. Dette spørgeskema er sendt ud til 1091 ingeniørledere, heraf har 510 svaret på dette spørgeskema.

Ingeniørledere fordeler sig således:

- **Alder:** 4 pct. er under 30 år, 25 pct. er 30-39 år, 36 pct. er 40-49 år, 25 pct. er 50-59 år og 10 pct. er 60 år eller derover.
- **Køn:** 86 pct. er mænd og 14 pct. er kvinder.
- **Region:** 28 pct. bor i Hovedstaden, 14 pct. bor i Nordsjælland, 10 pct. bor på Sjælland, 6 pct. bor på Fyn, 7 pct. bor i Sønderjylland, 3 pct. bor i Vestjylland, 13 pct. bor i Østjylland og 8 pct. bor i Nordjylland.
- **Branche:** 8 pct. arbejder i biotek/medicinalbranchen; 8 pct. arbejder i byggeri- & anlægsvirksomheder; 9 pct. arbejder i elektronisk industri; 10 pct. arbejder med forsyning, tele & transport, 11 pct. arbejder med it; 11 pct. arbejder i maskin-, jern- & metalindustrien; 7 pct. i offentlig myndighed og 16 pct. i rådgivende ingeniør virksomhed.
- **Antal ansatte på arbejdspladsen lokalt:** Arbejdspladsens størrelse udtrykt i antal personer ansat: 14 pct. har 1-9 ansatte, 17 pct. har 10-49, 12 pct. har 50-99, 17 pct. har 100-249 og 41 pct. arbejder på en arbejdsplads, der har over 249 ansatte.
- **Ledelsesfunktion:** 13 pct. af ingeniørlederne er ejerleder, 1 pct. er bestyrelsesmedlem, 14 pct. adm. direktør eller underdirektør, 45 pct. er mellemlider, 20 pct. er projektleder, mens kun 7 pct. har egen virksomhed.

Yderligere spørgsmål til undersøgelsen, bestilling af krydstabeller eller tilmelding til panelet kan ske til konsulent René Thomsen, 33 18 46 23 – rth@ida.dk eller studentermedarbejder Anne Høgdal Larsen, 33 18 47 22 – ahl@ida.dk.